

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	SEMIOLOXÍA CLÍNICA		Código	651G01010
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Pérez Fontán, Miguel	Correo electrónico	miguel.perez.fontan@udc.es	
Profesorado	Amado Vazquez, Maria Eugenia Maseda Rodríguez, Ana Belén Pérez Fontán, Miguel	Correo electrónico	maria.eugenia.amado@udc.es ana.maseda@udc.es miguel.perez.fontan@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia pertence ao Bloque de Formación Básica, orientada a coñecer a Fisiopatoloxía das enfermidades, identificando e definindo as manifestacións que aparecen ao longo do proceso, as estratexias diagnósticas a partiren dos síntomas e signos cardinais e os tratamentos médico-cirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudantes saiban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

1) Conocer y comprender los elementos esenciales del método clínico, de manera que el alumno sea capaz de reconocer, enfocar y valorar un problema de salud, de acuerdo a los principios y métodos científicos aceptados	A1	C1 C3 C6
2) Adquirir las habilidades intelectuales e profesionales que permitan la correcta valoración de un problema clínico, partiendo de sus síntomas y signos principales, integrando el conocimiento de los síndromes clínicos esenciales con una correcta aplicación de los principios éticos y profesionales propios de las profesiones sanitarias	A4	C1 C3 C6 C7 C8
3) Valorar el estado funcional del paciente, en general y en cuanto a la repercusión de los problemas concretos de salud que pueda presentar, considerando los aspectos físicos, psicológicos y sociales	A1 A2 A3 A4 A5 A12 A17	C1 C3 C6
4) Interpretar correctamente los signos y síntomas que expresan las disfunciones de los distintos órganos y sistemas, aplicando los conocimientos científicos disponibles a las situaciones clínicas prácticas.		C1 C3 C6
5) Saber definir un problema clínico en términos científicos correctos, así como establecer las bases para un análisis inicial del problema, en base a los principios genetales del método clínico	A1 A2 A3 A4 A5 A12 A17	C1 C3 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Principios de Semiología Xeneral	<ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos da práctica clínica - Sistemática e toma de decisións na detección da enfermidade - O método clínico - A observación xeneral - Identificación do problema principal - Anamnese - Exploración física - Interpretación da analítica rutinaria - Interpretación básica dunha radiografía de tórax e abdomen - Outras probas diagnósticas complementarias - Remisión do paciente
Tema 2. Manifestacións cardinais de enfermidade	<ul style="list-style-type: none"> - Significado dos síntomas xenerais - Dor - Febre - O síndrome xeneral - Manifestacións cardinais de enfermidades básicas - Diabetes - Hipertensión arterial - Insuficiencia cardíaca - Demencia

Tema 3. Semiología Cardiocirculatoria	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica- Anamnese- Exploración física- Métodos complementarios- Disnea- Dor torácica- Síncope- Edemas- Palpitacións- Claudicación- Ulceras y dilatacións venosas- Clasificación xeneral das enfermidades cardiocirculatorias
Tema 4. Semiología do Aparello Respiratorio	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica- Anamnese- Exploración física- Métodos complementarios- Disnea- Tos- Hemoptise- Cianosis- Outras manifestacións de enfermidade respiratoria- Clasificación xeneral das enfermidades respiratorias
Tema 5. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología articular	<ul style="list-style-type: none">- Dor articular- Tumefacción- Derrame articular- Rubor ou eritema articular- Aumento de calor local- Edema periarticular- Deformidade articular- Alteracións da movilidad- Ruidos intra e extraarticulares
Tema 6. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología ósea	<ul style="list-style-type: none">- Dor ósea- Fracturas- Deformidades
Tema 7. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología tendinosa e de bolsas óseas	<ul style="list-style-type: none">- Semiología dos tendóns e das vainas tendinosas- Semiología das bolsas serosas, membro superior e inferior
Tema 8. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología muscular	<ul style="list-style-type: none">- Debilidade- Fatigabilidade ou intolerancia ao exercicio- Dor muscular- Calambres- Contracturas- Alteracións da marcha

Tema 9. Semiología do Sistema Nervioso	<ul style="list-style-type: none">- Bases xerais da exploración neurolóxica- Métodos complementarios en Neuroloxía- Mareo e vértigo- Trastornos da marcha e o equilibrio- Temblor e movementos involuntarios- Convulsións- Debilidade e parálise- Déficits e alteracións sensoriais- Alteracións da consciencia. Delirio- Perda de memoria- Deterioro cognitivo- Trastornos do sono- Trastornos da linguaxe- Cefalea y dor neuróxena- Manifestacións cardinais dos trastornos do Sistema Nervioso Autónomo- Manifestacións cardinais das enfermidades psiquiátricas- Clasificación xeral das enfermidades do Sistema Nervioso
Tema 10. Semiología das enfermidades do Aparello Dixestivo	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica das enfermidades dixestivas- Anamnese e exploración física- Probas de laboratorio- Endoscopia dixestiva e outras exploracións complementarias- Intolerancia dixestiva. Náuseas e vómitos- Disfagia- Dor abdominal- Hemorraxia dixestiva- Malabsorción- Estreñimento- Diarrea- Incontinencia fecal- Interpretación das alteracións hepáticas de laboratorio- Ictericia- Ascite- Cólico biliar e colecistitis- Semiología dos trastornos pancreáticos. Pancreatite
Tema 11. Semiología das enfermidades renais	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica das enfermidades renais- Anamnese e exploración física- Probas de laboratorio. Estimación do filtrado glomerular- Probas complementarias- Significado da proteinuria- Significado das alteracións no sedimento urinario- Semiología do fracaso renal agudo- Semiología da insuficiencia renal crónica

Tema 12. Semioloxía do Aparello Urinario	<ul style="list-style-type: none"> - Semioloxía básica - Anamnese e exploración física - Exploracións complementarias - Hematuria - Interpretación do urocultivo. Infección urinaria - Bacteriuria asintomática - Cólico nefrítico - Semioloxía dos trastornos prostáticos - Retención de ouriños - Incontinencia urinaria - Disfunción eréctil
Tema 13. Semioloxía das enfermidades sanguíneas	<ul style="list-style-type: none"> - Semioloxía básica - Anamnese e exploración física - Estudos de laboratorio - Exploracións complementarias - Anemia - Leucocitosis e leucopenia - Diátese hemorráxica - Adenopatías
Tema 14. Outras manifestacions de enfermidade	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificación dos trastornos endocrino-metabólicos - Manifestacións de disfunción de hipófise - Manifestacións de disfunción do tiroides - Significado dos trastornos cutáneos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A17 C1 C3 C7 C8	30	30	60
Estudo de casos	A1 A4 A12 C1 C3 C6	10	20	30
Traballos tutelados	A1 A17 C1 C3 C6	3	12	15
Prácticas de laboratorio	A1 A2 A3 A4 C1 C6 C7	14	28	42
Proba práctica	A17 A1 C1 C6 C7 C8	1	1	2
Proba obxectiva	A1 A17 C1 C6 C7	1	1	2
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte do profesor de aqueles temas da materia que se consideren fundamentais para a mellor formación dos alumnos na descrición e coñecemento dos síntomas e signos mais frecuentemente relacionados coas afeccións dos distintos órganos e sistemas.
Estudo de casos	Estudo por parte do alumno de aqueles temas que, previamente seleccionados polo profesor e debidamente tutorizados por este, expondrá o alumno ao resto dos seus compañeiros, donde demostrará a súa capacidade de comprensión, síntese e capacidade expositiva.
Traballos tutelados	Consistirán no estudo e profundización de aspectos específicos de temas contidos no programa, relacionados coa formación dun alumno de Fisioterapia

Prácticas de laboratorio	Sesións prácticas donde se discutirán por grupos diferentes situacións clínicas para a súa avaliación polos alumnos. Presentación práctica de procedementos e técnicas de interese para a formación do alumnado en relación á interpretación das manifestacións de enfermidade.
Proba práctica	Discusión por parte do alumno dun suposto clínico, en relación a definición do problema, exposición ordenada do método clínico, hipóteses diagnósticas, plan diagnóstico e avaliación da conveniencia e urxencia da remisión do paciente.
Proba obxectiva	Consistirá na avaliación do coñecemento adquirido polo alumno, da parte teórica explicada en forma de lección maxistral ao longo do curso. Segun especificacións que figuran no apartado correspondente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio Estudo de casos Traballos tutelados	Actividade que o profesor de forma individual ou en pequeno grupo, desenvolverá para atender as necesidades e consultas do alumno no estudo de casos, durante a realización dos Seminarios e a hora de elaborar os Traballos Tutelados, en grupo ou individual. O obxectivo primordial será a orientación, apoio e motivación para facilitar o proceso de aprendizaxe. Farase de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de xeito non presencial (a través de correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A1 A2 A3 A4 C1 C6 C7	Evaluación continuada. O valor de este apartado computará conxuntamente co estudo de casos, trasladándose a un total de 1 punto (máximo) na calificación final.	5
Proba obxectiva	A1 A17 C1 C6 C7	Exame principal, de tipo test multiresposta, que constará dun mínimo de 45 preguntas. Cada pregunta presentará cinco respostas posibles, das que só unha será correcta. A porcentaxe mínima requirida para aprobar o test será do 60%. As respostas incorrectas non computarán en negativo. O valor de esta nota trasladarase a un máximo de 7 puntos (sobre 10) para a calificación final	70
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A17 C1 C3 C7 C8	Exposición oral por parte do profesor de aqueles temas da materia que se consideren fundamentais para a mellor formación dos alumnos na descrición e coñecemento dos síntomas y signos mais frecuentemente relacionados coas afeccións dos distintos órganos e sistemas.	1
Estudo de casos	A1 A4 A12 C1 C3 C6	Evaluación continuada. O valor de este apartado computará conxuntamente coas prácticas clínicas, trasladándose a un total de 1 punto (máximo) na calificación final	4
Traballos tutelados	A1 A17 C1 C3 C6	Evaluación continuada mediante traballo(s) tutelado(s) (mínimo 1, máximo 2). O valor de este apartado trasladarase a un máximo de 1 punto (sobre 10) na calificación final.	10
Proba práctica	A17 A1 C1 C6 C7 C8	Discusión de un suposto clínico durante a proba final. Valor máximo de 1 punto na calificación final.	10

Observacións avaliación

CRITERIOS DE CALIFICACION

GLOBAL: - Para obter o aprobado na asignatura é necesario cumprir as dúas seguintes condicións: 1) Aprobar a proba obxectiva (exame tipo test)(mínimo de 60% de respostas correctas). 2) Obter un mínimo de 5 puntos na suma de todos os apartados de calificación. - As porcentaxes asignadas a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro, en función das necesidades da materia; no entanto o valor do exame (proba obxectiva e proba práctica) nunca será inferior ao 70% da nota final, e o valor da avaliación continuada (traballos tutelados e lecturas) nunca será superior ao 30%.

Fontes de información

Bibliografía básica	- () . Fauci A (2009). Medicina Interna. mcGraw Hill, Madrid Siegenthaler W (2007). Diagnóstico Diferencial en Medicina Interna. Manual Moderno, México Garcia Conde J (2010). Patología General. Semiología Clínica y Fisiopatología. McGraw Hill, Madrid Laso Guzman FJ (2010). Introducción a la Medicina Clínica. Fisiopatología y Semiología. Elsevier, Barcelona Surós Batlló J (2001). Semiología Médica y técnica Exploratoria. Masson Barcelona Argente HA (2005). Semiología Médica. Fisiopatología, Semiología y Propedéutica. Panamericana, Madrid Swartz MH (2010). Tratado de Semiología. Anamnesis y Exploración. Elsevier, Barcelona Duró Pujol JC (2010). Tratado de Semiología. Anamnesis y Exploración. Elsevier, Barcelona Goic A (2010). Semiología Médica. Mediterráneo, Santiago de Chile Montero Homs J (2005). Esquemas en dolor neuropático. Ars Médica, Barcelona Porter RS (2010). Manual de signos y síntomas del paciente. Diagnóstico y tratamiento. Panamericana, México Buckup K (2014). Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Elsevier, Barcelona Fernandez Rosa L (2016). Patología Médico-Quirúrgica para fisioterapeutas. Elsevier, Barcelona
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

FISIOLOXÍA/651G01003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA I/651G01011

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA II/651G01018

Observacións

A asignatura poderase impartir e avaliar indistintamente en galego ou en castelán. Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do Plan Green Campus FCS, os traballos documentais que se realicen nesta materia: a.- Poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. b.- De realizarse en papel, seguiranse as seguintes recomendacións xerais: - Non se utilizarán plásticos. - Realizaranse impresións a dobre cara. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a realización de borradores

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías